

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/69/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317200318
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2317200318.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D., E. XXXX/XXX, zast.: Občianske združenie OPOS so sídlom A. Hlinku 1084/24A, Trenčianska Teplá, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy 1, zast: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Nám. sv. Egídia 93, Poprad, o určenie neplatnosti právneho úkonu a bezúročnosti úveru, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 21. októbra 2021, č.k. 10Csp/6/2017-298, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia sumu 220,89 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 220,89 Eur od 09.02.2017 do zaplataenia a titulom primeraného zadosťučinenia sumu 200 Eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku zamietajúci výrok I. p o t v r d z u j e .

II. Napadnutý výrok III. m e n í nasledovne:

II.a/ Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného konania o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a určenie, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov a to v celom rozsahu.

II.b/ Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania o vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu 82%.

II.c/ Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania o zaplataenie finančného zadosťučinenia v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol (výrok I.), v časti žaloby o určenie, že úverová zmluva č. 0013860149 z 21.09.2006 je neplatná, bezúročná a bez poplatkov konanie zastavil (výrok II.) a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok III.).

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil ustanoveniami § 4 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z., § 39, § 52 ods. 1, § 54 ods. 1, 2, 3, § 107 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa sa domáhala určenia, že úver zo zmluvy o úvere č. 0013860149 z 21.09.2006 je bezúročný a bez poplatkov, že predmetná zmluva je neplatná, žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 2.451,60 Eur s 5,5 % ročným úrokom z omeškania od podania žaloby a vyplatiť primerané finančné zadosťučinenie vo výške 700,- Eur. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť považujúc zmluvu za platnú a obsahujúcu všetky náležitosti, uplatnil tiež

námietku premlčania bezdôvodného obohatenia, a napokon tvrdil nedostatok jeho pasívnej legitímácie z dôvodu, že nie je účastníkom záväzkového vzťahu na strane veriteľa. Po začatí konania žalobkyňa vzala žalobu v časti o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a určenie úverovej zmluvy za bezúročnú a bezpoplatkovú späť, preto súd konanie v označenej časti zastavil podľa § 145 ods. 2 CSP. Vo zvyšku súd žalobu (o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie finančného zadost'učinenia) zamietol ako neopodstatnenú. Súd dôvodil, že zo žiadosti o vydanie pôžičkovej karty Žolík vyplýva, že žalobkyňa 11.09.2006 požiadala právneho predchodcu žalobcu (Consumer Finance Holding, a.s.) o poskytnutie úveru vo výške 30.000,- Sk s výškou prvej mesačnej splátky 3.000,-Sk, žiadosť o vydanie pôžičkovej karty bola veriteľom podpísaná 21.09.2006 v Poprade. Úverový rámec bol schválený na sumu 54.000,- Sk s minimálnou mesačnou splátkou vo výške 1.800,- Sk, mesačným úrokom vo výške 1,83 %, pričom k schváleniu žiadosti došlo 26.09.2006, súčasťou zmluvy boli nečitateľné obchodné podmienky. Z výkazu úhrad je zrejmé, že žalobkyňa využila peňažné prostriedky vo výške 3.428,20 Eur a na splátkach zaplatila 5.879,80 Eur. Súd ustálil, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá v zmysle ust. § 4 zákona č. 258/2001 Z. z. musí mať písomnú formu a obsahovať taxatívne vymenované náležitosti s tým, že absencia niektorých náležitostí nespôsobuje neplatnosť zmluvy, ak už bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať, je však sankcionovaná tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Na základe zisteného skutkového stavu súd vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom z 26.07.2018 č. k. 10Csp/6/2017-144 tak, že posúdil úverovú zmluvu ako absolútne neplatnú pre nedostatok písomnej formy a žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Toto rozhodnutie však odvolací súd uznesením z 25. 06.2019 č. k. 9Co/340/2018-202 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho a nedostatočného posúdenia otázky premlčania.

3. Súd prvej inštancie vec opätovne prejednal a dospel k záveru, že úverová zmluva je platná a obsahovala všetky náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Tvrdenie žalobkyne o tom, že zmluva neobsahovala sumu, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je nedôvodné a to s poukazom na závery NS SR, vyslovené už vo viacerých rozhodnutiach, napr. sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018, z ktorých vyplýva, že pokiaľ predmetné ustanovenie zákona hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. Pokiaľ ide o namietaný nedostatok ohľadom údaju o RPMN, súd mal za to, že pri revolvingovom úvere (ktorý je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu) nie je možné v zmluve RPMN jednoznačne uviesť a neuvedenie konkrétnej a presnej RPMN v zmluve vzhľadom na jej charakter nemôže mať za následok, že úver bude bezúročný a bez poplatkov. Súčasťou schválenia Žiadosti o vydanie pôžičkovej karty ŽOLÍK boli Obchodné podmienky, ktoré žalovaný súdu založil do spisu a ich existenciu žalobkyňa nespochybnila. Zmluva bola uzavretá na základe podanej žiadosti zo strany žalobkyne a prijatím a schválením Žiadosti sa Žiadosť stáva Zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty. Vzhľadom na uvedené súd považoval zmluvu za platne uzavretú, a keďže táto tiež obsahovala všetky náležitosti v zmysle 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z., súd nepovažoval zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, čo bolo dôvodom zamietnutia žaloby. Z tohto dôvodu sa súd nezaoberal vznesenou námietkou premlčania. Žalobkyňa sa domáhala aj primeraného finančného zadost'učinenia v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadost'učinenie je porušenie práva alebo povinnosti. V tomto prípade žalovaný neporušil právo ani povinnosť, a preto súd žalobu v tejto časti zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a plne úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

4. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa v celom rozsahu. Súd podľa nej pochybil najmä v procesnej stránke veci, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, zákona o ochrane spotrebiteľa aj zákona o spotrebiteľských úveroch, odôvodnenie je nepreskúmateľné a arbitrárne. V rozhodnutí absentuje právny názor súdu, prečo už nepovažuje žiadosť/zmluvu za neplatnú a nie je zodpovedaná právna otázka posúdenia plynutia premlčacej lehoty tak objektívnej ako i subjektívnej, hoci tento postup bol súdu vytknutý aj Krajským súdom v Trnave. Napriek tomu, že súd nariadil ďalšie štyri pojednávania, nehospodárne maril konanie a nakoniec ani nezjednal nápravu v zmysle uznesenia odvolacieho súdu, súd stranám neoznámil sporné a nesporné skutočnosti, iba vyzýval na predloženie splátok obe strany, aj napriek tomu, že výpisy nespochybňované stranami sporu mal už od podania žaloby v spise. Iba

zodpovedaním právnej otázky mohli byť odstránené sporné názory strán, čím súd jednoznačne pochybil a porušil právo žalobkyne na spravodlivý súdny proces. Súd posúdil zmluvu ako uzatvorenú platne a bez akýchkoľvek väd v súlade so zákonom, hoci v prvom rozsudku ju posúdil ako neplatnú. Žalobkyňa nebola povinná právne kvalifikovať vec, ale iba uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré súdu umožnia uplatnený nárok právne kvalifikovať. Súd vo svojom odôvodnení opakovane uviedol, že žiadosť/zmluva obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, a preto je platným právnym úkonom a žalovaný má nárok na odplatu vo forme úrokov, súd však svoje odôvodnenie iba kopíroval z vyjadrení žalovaného, pretože žiadna právna norma nepodriaďuje zmluvu o kreditných kartách pod nejaký revolvingový úver ani iný druh spotrebiteľského úveru. Na takto poskytnutý úver na základe vydania kreditnej karty sa nevzťahuje výnimka uvedená v § 1 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z., teda ak súd posudzoval žiadosť/zmluvu v danom prípade, mal postupovať v zmysle § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. a dospel by k záveru, že táto žiadosť/zmluva neobsahuje RPMN ani zmluvne dohodnutý úrok. Predmetnú žiadosť/zmluvu získala žalobkyňa od žalovaného na požiadanie, keď ju chcela zaslať na posúdenie na MS SR Komisii na posudzovanie neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Uvedenú listinu zaslal žalovaný žalobkyni v takej forme, ako bola predložená súdu a z nej vyplýva, že žalobkyňa podpísala a vyplnila žiadosť o vydanie pôžičkovej karty Žolík, táto jej nikdy nebola zaslaná spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. po ich podpise. Samotná žiadosť v čase podpisu žalobkyňou pozostávala iba z jednej strany, t. j. bez akýchkoľvek obchodných podmienok. Tie jej boli zaslané žalovaným spolu s kópiou žiadosti na samostatnej listine, keď o ňu písomne požiadala, pričom uvedené skutočnosti sú nespochybniteľné, pretože žiadosť má na strane s podpisom v hlavičke uvedené „vyplniť len polička žltej farby. Poprosíme, nezabudnite sa podpísať.“ Neuvádza tu teda, aby žiadateľ otočil stranu a prečítal si podmienky poskytnutia úveru a nie je tu ani žiadna zmienka o obchodných podmienkach ku kreditným kartám. Ak by boli obchodné podmienky súčasťou žiadosti, podpis žalobkyne by mal byť na druhej strane tejto listiny. Svoj nárok na peňažné plnenie voči žalovanému odvodzovala žalobkyňa práve od predloženej Žiadosti, ktorá ale nemá podstatné náležitosti vyžadované ani v ust. § 497 Obchodného zákonníka, preto nemohla vzniknúť kvalifikovaná zmluva o úvere. Základom pohľadávky je pritom spotrebiteľský vzťah. V danom prípade nebola dodržaná písomná forma, keď žiadosť nemožno považovať za písomnú zmluvu o vydaní karty, pretože podľa čl. II. bod 2 obchodných podmienok banka potvrdzuje uzatvorenie zmluvy potvrdzujúcim listom a takáto listina nebola zo strany žalovaného súdu predložená, teda podmienka písomnosti pri vzniku predmetnej zmluvy nebola dodržaná, v dôsledku čoho je táto zmluva v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. neplatná. V ďalšom odvolateľka zotrvala na svojich predchádzajúcich vyjadreniach o tom, že žiadosť neobsahuje údaj o RPMN, v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov a tiež neobsahuje výšku úrokov ani žiadne poplatky, preto žalovaný úroky ani poplatky žiadať nemôže, jednak v zmysle § 4 ods. 5 zákon a č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 30.06.2006 a tiež z dôvodu absencie údajov o RPMN aj podľa § 4 ods. 2 písm. g) tohto zákona. Žalobkyňa by teda mala vrátiť na základe predmetnej žiadosti iba poskytnuté peňažné prostriedky bez úrokov a poplatkov.

5. K plynutiu premlčacej lehoty žalobkyňa dala súdu do pozornosti nález Ústavného súdu SR z 12. mája 2020 sp.zn. III. ÚS 43/2020 k posúdeniu plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, ktorý priamo namietá neprípustnosť judikátov najvyššej súdnej autority, na ktorý žalovaný neustále poukazuje a to rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 67/2011 a sp.zn. 5 Cdo 121/2009. Nesprávne je tvrdenie žalovaného, že v nadväznosti na dikciu § 103 OZ sa každá splátka spotrebiteľského úveru považuje za samostatný peňažný dlh, ktorý sa v zmysle § 103 OZ samostatne premlčuje odo dňa zročnosti každej jednotlivej splátky samostatne. Podľa názoru odvolateľky ide o absolútny právny nezmysel, aby takto plynula premlčacia lehota, pretože takto by k bezdôvodnému obohateniu dochádzalo každou uhradenou splátkou už od prvej zaplatenej splátky, kedy by dlžníkom nebola zaplatená ani len istina poskytnutého úveru a zároveň zo žiadosti ani nevyplýva z čoho splátka pozostáva, čiže v takomto prípade by nebolo zrejmé aká časť splátky je bezdôvodné obohatenie. Podľa názoru žalobkyne zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal, nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že má poznať právo. Relevanciu má teda to, odkedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie že plnila. Z početných rozhodnutí Krajského súdu v Prešove vyplýva, že pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností, no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a o príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Žalobkyni tak začala plynúť premlčacia doba až od skutočnej, nie predpokladanej vedomosti žalobkyne o tom, že sa žalovaný na jej úkor obohatil. Táto v danom prípade mohla začať

plynúť až odkedy jej Ministerstvo spravodlivosti listom z 15.12.2016 oznámilo, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na jej úkor. Žalobkyňa poukazuje na to, že do zmluvného vzťahu so žalovaným ako subjektom podnikajúcim v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov vstupovala v dobrej viere, že ním predložená a predpripravená žiadosť je zároveň zmluvou obsahujúcou všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom. Ako priemerná spotrebiteľka bez právnického alebo ekonomického vzdelania nemohla ani len predpokladať, že žalovanému uhrádzala aj peňažné plnenia, na ktoré mu nevznikol zákonný nárok. Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je preto rozhodujúci deň, keď sa žalobkyňa skutočne dozvedela (bez ohľadu na to, že pri vynaložení všetkého úsilia sa mohla dozvedieť skôr), že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Vyžaduje sa skutočná, teda preukázaná, nielen predpokladaná vedomosť oprávneného subjektu (do pozornosti dáva nález ÚS ČR II. 2460/17). Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe je žalobkyňa toho názoru, že išlo o úmyselné konanie zo strany žalovaného zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia, pre ktorý prípad zákonodarca počítá s 10-ročnou objektívnou lehotou, počítanou od momentu, kedy došlo k plneniu zo strany žalobkyne. Poslednú splátku žalobkyňa zaplatila 18.08.2016, pričom o vzniku bezdôvodného obohatenia sa dozvedela listom od MS SR, čiže v rámci dvoch rokov pred podaním žaloby, z čoho vyplýva, že žaloba bola podaná na súde včas. Navrhla preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Žalovaný k odvolaniu uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom a jeho odôvodnením a navrhuje ho potvrdiť. Zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, vo VOP je uvedený indikatívny výpočet RPMN (dôvody vyplývajú z povahy revolvingového úveru) a v rámci neho aj úroková sadzba. Právny poriadok SR umožňuje, aby bola zmluva uzavretá obsahom viacerých na seba nadväzujúcich listín. Predmetná zmluva je platná, keďže bol potvrdzujúci list žalobkyni doručený, keďže však žaloba bola podaná až po 10 rokoch od uzavretia zmluvy, žalovaný tento dokument už nearchivoval. Táto situácia iba podčiarkuje zmysel premlčacích lehôt, nakoľko po uplynutí takéhoto obdobia už žalovaný nemá možnosť sa úspešne brániť na súde. Žalovaný trvá na vznesenej námietke premlčania a poukazuje na ust. § 103 OZ, podľa ktorého sa každá splátka spotrebiteľského úveru samostatne premlčuje odo dňa zročnosti každej splátky. Žalobkyňa ako vyplýva z predložených výpisov, čerpala úver spolu vo výške 3.458,21 Eur a splatila na účet žalovaného 3.649,08 Eur, pričom posledná úhrada bola vykonaná dňa 29.10.2015 vo výške 30 Eur. Následne bola pohľadávka žalovaného postúpená spoločnosti Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.11.2015, pričom žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by uhradila vyššiu sumu, a ako sama uviedla na pojednávaní dňa 30.11.2017, ďalšie úhrady plnila spoločnosti Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. ako postupníkovi. Žalobkyňa podala na súd žalobu až dňa 09.01.2017, teda bezdôvodné obohatenia, ktorého sa domáha je premlčané v dvojročnej subjektívnej lehote a to konkrétne všetky úhrady pred 09.01.2015 s poukazom na dikciu § 107 OZ. Navrhol preto napadnutý rozsudok ako správny potvrdiť.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), po doplnení dokazovania na odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP), dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je čiastočne dôvodné.

8. Predmetom konania sú nároky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie zamietol výrokom I. žalobu o zaplatenie sumy 2.451,60 Eur z titulu bezdôvodného obohatenia spolu s 5,5 % ročným úrokom z omeškania od podania žaloby ako aj nárok na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 700,- Eur, výrokom II. konanie zastavil v časti žaloby o určenie, že úverová zmluva č. 0013860149 z 21.09.2006 je neplatná, bezúročná a bez poplatkov a výrokom III. žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

9. Predmetom odvolacieho prieskumu vzhľadom na rozsah a dôvody podaného odvolania je zamietajúci výrok I. a závislý výrok III. o trovách konania. Preskúmaným rozsudkom prvoinštančný súd skonštatoval, že nakoľko zmluva o úvere bola platne uzavretá a zároveň obsahovala všetky náležitosti v zmysle 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z., súd nepovažoval zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov,

teda nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nevznikol, rovnako ako nevznikol potom ani nárok na primerané finančné zadostučinenie.

10. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť správnosť skutkových a právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k prijatým záverom (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), ďalej či súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane uskutočňovanie jej patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP) a tiež či konanie má vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP) a to z konkrétnych dôvodov uplatnených v odvolaní.

11. Odvolací súd vo veci nariadil ústne pojednávanie na deň 14.03.2023 o 9.00 hod., na ktoré sa nedostavila riadne a včas predvolaná žalobkyňa ani jej splnomocnený zástupca. Splnomocnený zástupca doručil súdu ráno pred pojednávaním žiadosť odročenie pojednávania, obsah ktorého podania odvolací súd vyhodnotil a dospel k záveru, že je dôvodné prejednať vec za neprítomnosti žalobkyne a jej splnomocneného zástupcu, keďže neboli naplnené podmienky v zmysle § 183 CSP pre odročenie pojednávania.

12. Podľa § 183 ods. 1, 3 CSP, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

13. Vychádzajúc z čl. 10 základných princípov CSP a 157 ods. 1 CSP, súd je povinný konať rýchlo a hospodárne, čo zodpovedá obsahu práva na spravodlivý súdny proces, ktorého požiadavkou je prejednať a rozhodnúť vec bez zbytočných prieťahov. Odročenie pojednávania na návrh strany sporu alebo jej zástupcu prichádza preto do úvahy len z dôležitého dôvodu, teda ak sa strana sporu alebo jej zástupca nemôžu z dôležitých dôvodov dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo požadovať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Ako vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 1/2016, žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom vtedy, ak právny zástupca účastníka tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní súdu ospravedlniť. Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná takáto žiadosť, skúma súd z hľadiska preukázania v žiadosti tvrdenej skutočnosti. Pokiaľ táto skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o žiadosti o odročenie hodnoverne preukázaná, zostáva žiadosť účastníka konania a v nej uvádzaný dôležitý dôvod iba v rovine nepodložených tvrdení. V danom prípade v deň pojednávania bolo súdu doručená žiadosť Občianskeho združenia OPOS o odročenie pojednávania „z dôvodu PN splnomocnenej zástupkyne s tým, že PN bude súdu zaslaná zajtra, nakoľko je nutné po vyšetrení obvodným lekárom aj vyšetrenie odborným lekárom, ktorý stanoví presnú diagnózu“. Civilný sporový poriadok jasne vymedzuje podmienky, za ktorých súd môže odročiť pojednávanie a tieto splnené neboli. Z doručenej žiadosti nevyplýva, že by splnomocnený zástupca žalobkyne nebol schopný zúčastniť sa pojednávania, obsahuje iba tvrdenia týkajúce sa zdravotného stavu štatutárneho zástupcu združenia a to bez preukázania, že by tento nebol schopný sa pojednávania zúčastniť (nie každý zdravotný problém nutne bráni účasti na pojednávaní, pričom tu ani žiadny zdravotný problém preukázaný nebol), z obsahu podania vyplýva iba to, že štatutárny zástupca združenia sa má zúčastniť odborného vyšetrenia bez bližšieho určenia, na základe ktorého mu bude zrejme následne vystavená práceneschopnosť, ktorú následne súdu doručí. Takéto tvrdené skutočnosti nie sú spôsobilé neúčast' zástupcu na pojednávaní súdu ospravedlniť, keďže v čase rozhodovania súdu o žiadosti o odročenie tvrdené skutočnosti neboli hodnoverne preukázané a uvádzaný dôvod zostal iba v rovine nepodložených tvrdení, na ktoré nemohol súd prihliadnuť. Navyše podľa údajov zverejnených na webových stránkach disponuje Občianske združenie OPOS v súčasnosti 11 členmi, ktorí sú pripravení hájiť a presadzovať záujmy spotrebiteľov, pričom zo žiadosti nie je zjavné, z akého dôvodu by nemohol štatutárny zástupca poveriť zastupovaním na pojednávaní iného člena združenia.

14. Súd preto prejednal vec na pojednávaní za neprítomnosti žalobkyne a jej splnomocneného zástupcu, zopakoval dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a s podstatným obsahom spisu, ako aj prednesom právneho zástupcu žalovaného, ktorý na pojednávaní v podstate zopakoval svoju skoršiu

argumentáciu a na základe takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je dôvodné priznať čiastočný úspech.

15. Žalobkyňa sa v tomto spore domáhala nárokov, vyplývajúcich zo zmluvy o vydaní a používaní kreditnej karty C., A., uzavretej medzi ňou a právnym predchodcom žalovaného, pričom nebolo sporné, že predmetnú úverovú zmluvu treba posúdiť ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorá je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu 26.09.2006.

16. Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

17. Podľa § 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len "návrh"), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

18. Podľa § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

19. Podľa § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

20. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu 26.09.2006, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

21. Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

22. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

23. Predloženými listinnými dôkazmi bolo preukázané, že žalobkyňa dňa 11.09.2006 vyplnila Žiadosť o vydanie Pôžičkovej karty Žolík, ktorou veriteľka požiadala na predtlačenom formulári o vydanie pôžičkovej karty na úverový rámec 30.000,- Sk s požadovanou mesačnou splátkou vo výške 3.000,- Sk. Na základe tejto žiadosti veriteľ zaslal žalobkyňi „Schválenie Žiadosti o vydanie Pôžičkovej karty Žolík“ zo dňa 26.09.2006 (čl. 85 spisu), v ktorom uviedol „parametre“ jej pôžičkovej karty nasledovne: úverový rámec: 54.000,- Sk, minimálna mesačná splátka: 1.800,- Sk, mesačný úrok: 1,83%, úverové poistenie: typ A, zároveň jej oznámil číslo jej zmluvy a číslo splátkového účtu, na ktorý má uhrádzať splátky.

24. Kreditná karta je forma revolvingového úveru, t.j. automaticky obnovovaného úveru, ktorý je čerpaný používaním tejto karty. Z kreditných a debetných transakcií žalobkyne vyplývajúcich z predloženého položkovitého výpisu z kartového účtu vyplýva, že žalobkyňa kreditnú kartu využívala a vyčerpané prostriedky aj priebežne uhrádzala. V uvedenom prípade však odvolací súd na rozdiel od súdu prvoinštančného dospel z vykonaného dokazovania k právnemu záveru, že úverová zmluva nebola uzavretá platne. Platnosť zmluvy nastáva od okamihu, kedy ju zmluvné strany v súlade s právnym poriadkom uzavreli. V prípade, že nie je dohodnuté v zmluve inak, zmluva nadobúda účinnosť okamihom jej uzavretia, pričom účinnosť zmluvy umožňuje domáhať sa práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy. V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že oznámenie veriteľa o schválení úveru nemožno považovať za súčasť zmluvy o úvere, nakoľko dodávateľ vyhotovil uvedený dokument až po podpísaní Žiadosti, pričom žalovaný nepreukázal a ani netvrdil, že by spotrebiteľ aj uvedený dokument (oznámenie veriteľa o schválení úveru) podpísal, odhladnuc od toho, že dodávateľ ani nepreukázal doručenie uvedeného

dokumentu spotrebiteľovi. Zákon č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvárania predmetného úveru obsahuje v § 4 ods. 1 jednoznačnú požiadavku, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť uzavretá písomne, inak je neplatná. Určenie podstatných zložiek pre úverovú zmluvu vyplýva z § 497 Obchodného zákonníka, a týmito sú dohoda o úvere, záväzok tieto prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Dohoda o uvedených podstatných častiach zmluvy je nevyhnutná na to, aby vznikla úverová zmluva, ak nedôjde k dohode hoci len o jednej z uvedených podstatných častí, nemožno hovoriť o vzniku úverovej zmluvy. V danom prípade však Žiadosť žalobkyne zo dňa 11.09.2006 o vydanie Pôžičkovej karty Žolík za zmluvu o úvere nemožno považovať, hoci bola podpísaná oboma zmluvnými stranami, keď neobsahuje žiadnu dohodu o úrokoch, navyše tam navrhované zmluvné podmienky sú odlišné od podmienok obsiahnutých v „schválení úveru“ veriteľom zo dňa 26.09.2006. Schválenie Žiadosti dňa 26.09.2006 veriteľom, v ktorom uviedol dojednané úroky z úveru ako súčasť uvádzaných „parametrov“ pôžičkovej karty žiadateľky, aj v prípade, ak toto schválenie bolo žalobkyni ako žiadateľke doručené (čo však preukázané nebolo), nemá za následok uzavretie úverovej zmluvy, nakoľko nedošlo k jeho akceptácii žiadateľkou.

25. V predmetnej veci neboli teda splnené základné zákonné predpoklady pre vznik platnej zmluvy o úvere podľa § 43, § 44 OZ v spojení s § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z.z. Pokiaľ „schválenie“ žiadosti zo strany dodávateľa obsahovalo iné údaje, išlo o nový návrh, ktorý podliehal kontraktáčnemu procesu, a mal byť predložený na schválenie spotrebiteľovi, v danom prípade žalujúcej spotrebiteľke. V rámci kontraktáčneho procesu medzi stranami sporu však nedošlo k akceptácii nového návrhu zmluvy žalobkyňou, keďže nový návrh žalovaného obsahoval iné údaje než pôvodný návrh a to tak v časti výšky poskytnutého úverového rámca, mesačnej splátky, výšky úroku, ako aj úverového poistenia. Vzhľadom na nedodržanie kontraktáčneho procesu nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a z uvedeného dôvodu už nebolo potom dôvodné skúmať, či tieto listiny obsahovali všetky obligatórne náležitosti zmluvy podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

26. Z vyššie uvedených dôvodov medzi stranami nevznikol zmluvný úverový vzťah, ale iba záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalovaný prijal plnenie od žalobkyne bez právneho titulu, a to zo zmluvy, ktorá nebola v konečnom dôsledku uzavretá. Žalobkyni tak mohol vzniknúť proti žalovanému iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške zodpovedajúcej rozdielu medzi sumou reálne poskytnutých prostriedkov zo strany žalovaného a sumou, ktorú žalobkyňa zaplatila žalovanému z tejto neplatne uzavretej úverovej zmluvy.

27. Podľa výpisu z Pôžičkovej karty ŽOLÍK č. 0013860149, žalobkyňa čerpala úver nasledovne: v roku 2006 spolu výbery vo výške 20.309,50 Sk (3 x po 5.000,- Sk, raz 4.000 Sk a raz 1.309,50 Sk), v roku 2007 spolu výbery 52.842,50 Sk (8 x po 5.000 Sk, raz 4.523,50 Sk, 2 x 3000 Sk, raz 1.819 Sk a raz 500 Sk), v uvedených rokoch spolu vyčerpala 73.152 Sk, t.j. 2428,20 Eur a následne ešte čerpala v novembri r. 2009 sumu 300 Eur a sumu 500 Eur a napokon v r. 2010 sumu 200 Eur. Celkovo na základe predmetnej zmluvy vyčerpala 3.428,20 Eur. Zvyšné debetné transakcie vyplývajúce z predloženého výpisu z Pôžičkovej karty ŽOLÍK predstavujú úroky a poplatky, na ktoré súd však neprihliadal, keďže žalobkyňa bola povinná vrátiť žalovanému len to, čo od žalovaného prijala.

28. Z uvedeného výpisu je zároveň zrejmé, že celkovo žalobkyňa splatila na účet žalovaného 3.649,09 Eur, pričom posledná úhrada bola vykonaná dňa 29.10.2015 vo výške 30 Eur. Tvrdenie žalobkyne, že k poslednej úhrade došlo 18.08.2016 odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné, pretože žalobkyňa síce aj po dátume 29.10.2015 ešte platila určité splátky, avšak z obsahu spisu vyplýva, že v novembri 2015 žalovaný pohľadávku z predmetnej zmluvy postúpil na nový subjekt a to Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. pričom zároveň bolo preukázané, že všetky ďalšie platby (po 29.10.2015) už žalobkyňa uhradila tomuto postupníkovi, teda ohľadom týchto plnení nedošlo k bezdôvodnému obohateniu zo strany žalovaného, ktorý tak vo vzťahu k uvedeným sumám uplatneným žalobkyňou nie je vecne pasívne legitimovaný.

29. Keďže bolo preukázané, že žalobkyňa na základe uvedenej úverovej zmluvy, ktorá je z vyššie opísaných dôvodov neplatná, dostala od žalovaného 3.428,20 Eur a zaplatila žalovanému celkovo sumu 3.649,09 Eur, možno konštatovať, že plnila žalovanému, t.j. Všeobecnej úverovej banke, a.s. z neplatného právneho úkonu o 220,89 Eur viac ako plnil žalovaný žalobkyni, uvedený rozdiel predstavuje sumu bezdôvodného obohatenia žalovaného, ktoré by mal žalobkyni vrátiť.

30. Nakoľko žalovaný vzniesol námietku premlčania, bolo potrebné skúmať, či žalobný nárok, ktorým sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, je premlčaný, prípadne v akom rozsahu.

31. Podľa § 107 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa ods. 2 najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Podľa ods. 3 ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

32. V prípade premlčania práva pri bezdôvodnom obohatení je v ustanovení § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka stanovená dvojitá kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná, objektívna premlčacia doba je buď trojročná, keď bezdôvodné obohatenie vzniklo z neúmyselného konania (z nedbanlivosti) alebo desaťročná, ak bezdôvodné obohatenie bolo spôsobené úmyselne. Ich začiatok je stanovený samostatne; kým subjektívna premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodit' vznik bezdôvodného obohatenia a to, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, pri objektívnej premlčacej dobe je pre začiatok jej plynutia rozhodujúci deň, kedy skutočne (fakticky) došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Obe premlčacie doby sú nezávislé čo do svojho priebehu, jeho začiatku i konca a ak skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby však platí zásada, že lehota so subjektívne stanoveným začiatkom nemôže skončiť neskôr ako lehota s objektívne stanoveným začiatkom, ale môže skončiť najneskoršie s ňou. Objektívna premlčacia doba, ktorá je určená nezávisle na subjektívnych dôvodoch dotknutých osôb, vždy začína plynúť odo dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu reálne došlo. Platí, že subjektívna premlčacia doba sa musí zmestiť do objektívnej premlčacej doby. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je v zmysle § 107 ods. 2 OZ rozhodujúce faktické získanie bezdôvodného obohatenia, pričom v tomto prípade ide o splátky, ktorými žalobca ako dlžník zaplatil žalovanému ako veriteľovi viac, ako len vrátil prijaté plnenia istiny úveru.

33. K posúdeniu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby (§ 107 ods. 1, 2 OZ) odvolací súd uvádza, že v danom prípade je pre plynutie subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 107 ods. 1 OZ rozhodujúce, kedy sa oprávnený (tu žalobkyňa) dozvedel o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal, pričom nestačí len možnosť sa uvedené dozvedieť, ale rozhodujúce je, kedy sa tak skutočne stalo. Nie je ani rozhodujúce, že pri vynaložení obvyklej starostlivosti sa oprávnený mohol o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedieť skôr. Tento právny záver je plne v súlade s už ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (napr. R 25/1986, rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 145/2004, sp. zn. 5Cdo 121/2009, sp. zn. 1Cdo 67/2011, NS ČR sp. zn. 25Cdo 1618/99, sp. zn. 30Cdo 2758/2006, rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 47/2019-20 a iné). V tejto súvislosti odvolací súd osobitne poukazuje na nález ÚS SR č. I.US 51/2020, v ktorom sa ústavný súd zaoberal otázkou plynutia subjektívnej lehoty v spotrebiteľských vzťahoch, a jednoznačne uzavrel, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná, a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie, a o tom, kto ho získal.

34. V prejednávanej veci bolo podľa odvolacieho súdu potrebné vychádzať z preukázaných skutkových tvrdení žalobkyne, ktorá argumentovala, že o vzniku bezdôvodného obohatenia sa dozvedela keď jej Ministerstvo spravodlivosti SR listom z 15.12.2016 oznámilo, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na jej úkor. Vychádzajúc z vyššie citovanej ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR, za najskorší možný okamih počiatku plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty žalobkyne je treba považovať práve uvedený deň a keďže žalobu podala na súde dňa 09.01.2017, urobila tak nepochybne pred jej uplynutím.

35. Pri objektívnej premlčacej dobe je pre začiatok jej plynutia rozhodujúci deň, kedy skutočne (fakticky) došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia vzniknutého na strane žalovaného sa odvolací súd nestotožnil s názorom žalobkyne, že sa na vec vzťahuje desaťročná premlčacia doba podľa ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Rozhodovacia prax v otázke aplikácie 10-ročnej premlčacej doby je rôzna, preto je potrebné sledovať jej vývoj a vychádzať najmä z rozhodnutí vyšších súdnych autorít, t.j. Najvyššieho súdu SR (napr. sp.zn.

1Cdo 238/2017 z 18.10.2018) a Ústavného súdu SR (napr. sp.zn. I. ÚS 430/2018 zo dňa 05.12.2018). Odvolací súd zároveň poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Trnave z apríla 2020, podľa ktorého pri žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere od nebankovej spoločnosti (rovnako od banky – pozn. odvolacieho súdu) bude záležať ustálenie použitia 3-ročnej objektívnej alebo 10-ročnej objektívnej premlčacej doby od individuálnych okolností každého prípadu, tak ako je to uvedené v uznesení NS SR sp.zn. 1Cdo 238/2017 z 18.10.2018, pričom z doterajšej rozhodovacej praxe vyplýva jednotný názor súdov, že začiatok plynutia premlčacej doby pri vydaní bezdôvodného obohatenia (bez ohľadu na posudzovanie 3 alebo 10 ročnej premlčacej lehoty) nastáva momentom, keď dlžník vráti veriteľovi istinu.

36. V konaní nebolo ničím preukázané, že by sa žalovaný na úkor žalobkyne obohacoval úmyselne. Dôvodom vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaného bola úverová zmluva uzavretá medzi stranami, ktorú je potrebné považovať za neplatnú pre nedostatky kontraktčného procesu, nie je však možné len z uvedeného dôvodu konštatovať, že žalovaný mal úmysel sa obohatiť na úkor žalobkyne. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia len všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ale bolo by nutné zo strany žalobcu v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzavretia úverovej zmluvy a prijatia plnenia na základe úverovej zmluvy vedel alebo bol aspoň uzrozumený, že sa bezdôvodne obohacuje a toto žalobkyňa dostatočným spôsobom nepreukázala.

37. Ako bolo uvedené vyššie, v zmysle § 107 ods. 2 OZ začína plynúť objektívna premlčacia doba odo dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo, t. j. kedy došlo na strane žalovaného k prijatiu plnenia bez právneho dôvodu, resp. plnenia z neplatného právneho úkonu. Z hľadiska plynutia 3-ročnej objektívnej premlčacej doby bolo potrebné posúdiť kedy, t.j. ktorou splátkou a v akej výške, žalobkyňa plnila nad rámec sumy, ktorú bola povinná žalovanému vrátiť. Žaloba bola podaná na súde dňa 09.01.2017, pričom z výpisu z Pôžičkovej karty ŽOLÍK vyplýva, že žalobkyňa v období troch rokov pred podaním žaloby uhradila žalovanému 22 splátok po 30 Eur, posledná splátka bola zo strany žalobkyne uhradená žalovanému dňa 29.10.2015, takže nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčaný nie je. Žalobkyni patrí suma bezdôvodného obohatenia vo výške 220,89 Eur zaplatená žalovanému nad rámec toho, čo žalobkyni reálne poskytol a v tomto prípade ide o posledných 7 splátok po 30 Eur a časť predchádzajúcej splátky (konkrétne suma 10,89 Eur zo splátky zaplatenej dňa 30.03.2015 a splátka 30 Eur zaplatená dňa 29.04.2015, 26.05.2015, 2.07.2015, 29.07.2015, 26.08.2015, 22.09.2015 a 29.10.2015), preto bolo dôvodné žalobe v tejto časti vyhovieť.

38. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd posúdil žalobu žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia za dôvodnú v časti o zaplatenie 220,89 Eur a túto sumu jej priznal a to spolu so zákonným úrokom z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom ku dňu omeškania dlžníka. Vzhľadom k tomu, že pre nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je splatnosť stanovená, je treba vychádzať z § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého splatnosť nastáva nasledujúceho dňa po tom, kedy bol dlžník vyzvaný k plneniu. Keďže žalobkyňa netvrdila a nepreukázala, že žalovaného vyzvala pred podaním žaloby na plnenie, je treba v zmysle ustálenej judikatúry považovať doručenie žaloby na zaplatenie pohľadávky žalovanému za kvalifikovanú žiadosť veriteľa o plnenie. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému bola žaloba doručená dňa 08.02.2017, preto súd žalobkyni priznal úroky z omeškania od 09.02.2017 vo výške o päť percentuálnych bodov vyššej ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. vo výške 5 % ročne z priznanej istiny 220,89 Eur.

39. V zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

40. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 konštatoval, že citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia

je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadostučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadostučinenia zohľadniť, jediným kritériom je primeranosť. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadostučinenia.

41. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu primeraného finančného zadostučinenia vo výške 700 eur, pričom si zároveň na súde úspešne uplatnila porušenie povinností žalovanej pri uzavieraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere ustanovenej zákonom č. 258/2001 Z.z. a Občianskym zákonníkom. V tomto konaní bolo vyhovené žalobkyni ohľadom uplatnenej sumy 220,89 Eur s príslušenstvom z celkovo uplatnenej sumy 2.451,60 Eur, ktorá suma predstavovala bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobkyne. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že žalobkyňa tak splnila predpoklad, ktorý zákon o ochrane spotrebiteľa v § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie. V prejednávanej veci je možné konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v strate finančných prostriedkov a stavu právnej neistoty počas vedenia súdneho konania v ktorom sa spotrebiteľ musel domáhať svojich porušených zákonných práv. Odvolací súd preto uzavrel, že boli splnené podmienky vyplývajúce z § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a žalobkyni vznikol nárok na primerané finančné zadostučinenie. Nakoľko právny predpis neustanovuje výšku primeraného finančného zadostučinenia, ustálenie jeho výšky je realizované na základe voľnej úvahy súdu. Nemôže však ísť o svojvôľu súdu. Musí byť primeraná okolnostiam konkrétneho prípadu výška finančného zadostučinenia musí byť primeraná individuálnym okolnostiam daného prípadu a nesmie viesť k ďalšiemu neopodstatnenému obohateniu tentokrát na strane spotrebiteľa. Primerané zadostučinenie môže pozostávať z náhrady morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, ktorý spotrebiteľ musel trpieť, nakoľko nie vždy je postačujúce iba vrátenie neoprávnene zaplatených finančných prostriedkov. V danom prípade súd priznal žalobkyni finančné zadostučinenie vo výške 200 Eur, keď vzal do úvahy iba čiastočnú dôvodnosť podanej žaloby vo výške 220,89 Eur ohľadom jej nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (uplatneného inak vo výške 2.451,60 Eur), ktorý porovnal s výškou ňou žiadaného finančného zadostučinenia 700 Eur a tiež s dôsledkami, ktoré malo platenie neoprávnených súm žalovanému, ako aj intenzitu zásahu do práv žalobkyne spojených s konaním žalovaného. Súd prihliadol na to, že žalovaný síce porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona pri uzatváraní kontraktačného procesu, avšak tento je sankcionovaný už tým, že za poskytnutý úver nedostane žiadne poplatky ani úroky, čím v konečnom dôsledku pri poskytnutí úveru žalobkyni nepochybne prerobil. Na druhej strane je však nutné zohľadniť skutočnosť, že žalobkyňa už len tým, že musela vymáhať svoju pohľadávku súdnou cestou utrpela určité psychické napätie a stres, pričom súdne konanie prebieha už vyše šesť rokov. Vyhodnotením uvedených faktorov priznal súd žalobkyni finančné zadostučinenie vo výške 200 Eur, ktoré považoval vzhľadom na uvedené skutočnosti za primerané, keď takto určená výška finančného zadostučinenia vo vzťahu k porušenému právu a skutkovým okolnostiam prípadu podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá svojmu účelu, ktorým je poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi a odradenie dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

42. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za použitia ustanovenia § 388 CSP v zamietajúcom výroku I. zmenil tak, že čiastočne vyhovel žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 220,89 Eur spolu so zákonným úrokom z omeškania a priznal žalobkyni aj primerané finančné zadostučinenie vo výške 200 Eur, to všetko do troch dní od

právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku odvolaním napadnutý zamietajúci výrok I. potvrdil v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti.

43. Odvolací súd ďalej musel rozhodnúť podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1,2 a § 256 ods. 1 CSP aj o závislom výroku III. rozsudku prvoinštančného súdu o trovách konania.

44. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 CSP), doplnenou zásadou zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). V prípade, ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú. Ako vyplýva z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, v takom prípade treba samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu (§ 142 ods. 1 a ods. 2 OSP), ďalej zvážiť, či neúspech nebol len v nepatrnej časti alebo či rozhodnutie o výške plnenia nezáviselo od znaleckého posudku alebo úvahy súdu (§ 142 ods. 3 OSP), a to samostatne vo vzťahu ku každej z týchto vecí. Uvedené konania o čiastkových nárokoch majú totiž spoločné iba to, že sa o nich rozhoduje v jednom konaní (por. napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo 11/2011 z 11.10.2012). Pri rozhodovaní o nárokoch so samostatným skutkovým základom treba teda úspech a neúspech strany posudzovať vždy osobitne, podľa toho, v ktorom samostatne uplatniteľnom nároku by mohla byť tá ktorá strana úspešná a v ktorom zase nie. Trovy konania preto treba oddeliť a osobitne o nich rozhodnúť vo vzťahu ku každému nároku zvlášť.

45. V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáhala jednak určenia neplatnosti úverovej zmluvy, ďalej určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy, vydania bezdôvodného obohatenia a zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia. Konanie ohľadom prvých dvoch výrokov bolo zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby a to bez zavinenia žalovaného. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP so zavinením na zastavení konania pracuje totiž výlučne z procesného hľadiska a zásadne toto zavinenie pričíta iniciátorovi konania, teda žalobcovi. Tak je tomu aj v danom prípade, keďže je zrejmé, že k späťvzatiu žaloby nedošlo pre správanie žalovaného, ale z vlastnej vôle žalobkyne, preto v týchto veciach patrí náhrada trov konania žalovanému. V časti zastavenia konania ohľadom týchto dvoch výrokov nebol rozsudok napadnutý odvolaním, preto odvolací súd rozhodoval iba o trovách prvoinštančného konania a to tak, že žalovanému priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu. Pokiaľ ide o vydanie bezdôvodného obohatenia, v tejto časti bolo zamietajúce rozhodnutie zmenené v odvolacom konaní, kedy súd žalobe čiastočne vyhovel, preto pri rozhodnutí o náhrade trov konania súd vychádzal z tohto pomeru úspechu strán v spore. Žalobkyňa sa domáhala zaplatenia sumy 2.451,60 Eur s príslušenstvom a súd jej priznal sumu 220,89 Eur s príslušenstvom. Výsledkom konania je teda prevažný úspech žalovaného (91%) oproti menšiemu úspechu žalobkyne (9%). Vychádzajúc z uvedeného patrí potom žalovanému pomerná náhrada trov tohto konania (prvoinštančného aj odvolacieho) v rozsahu jeho čistého úspechu v spore, ktorý je 82% (91 – 9), ktorú mu odvolací súd priznal. Pokiaľ ide o žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 700 Eur, odvolací súd jej síce priznal sumu 200 Eur, čo je menej, než žiadala, súd však vychádzal z plného úspechu žalobkyne, ktorá si svoj nárok úspešne uplatnila, jeho výška ale bola závislá na úvahe súdu. Preto súd žalobkyni v tejto časti priznal plnú náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

46. Záverom odvolací súd pripomína, že i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Z uvedených dôvodov na ďalšiu argumentáciu odvolateľky, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

47. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).